

Archiwum Akt Nowych, zespół: Konsulat RP w Olsztynie, jedn. Raporty prasowe konsulatu z prasy niemieckiej z roku 1929. Sytuacja wewnętrzna w Prusach. Stosunki Niemiec z zagranicą. Sprawy polskie, sygn. 481/1, k. 232 - 234.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

/Nr. 289 z 10/XII/30/ określa jego politykę jako szkodliwą i domaga się oficjalnego niemieckiego wystąpienia w sprawie rewizji granic. Hsoj. "Lycker Ztg."

/Nr. 289 z 10/XII/30/ w dłuższym wywodzie p.t. "Abrechnung mit Polen und Curia" dowodzi bankructwem systemu republikańskiego. Hsoj. "Heidenburg. Ztg."

/Nr. 289 z 10/XII/30/ w artykule "Der kranke Löwe" wywodzi, iż Polska prowokuje Rzeszę tylko dlatego, że jest ona bezbronna i osłabiona. Nawet Litwa nie sobie nie robi z protestów niemieckich, a Liga Narodów jest wybitnie stroniąca, czego dowodzi wybór wiadomości, puszczanych w świat przez wydział informacyjny jej sekretariatu, kierowany, jak wiadomo, przez francuza. Nawet Briand cynicznie oświadczył, iż mniejszości narodowe są tylko przeszkodą w obradach Ligi Narodów. Anglja idzie w sprawie rozbrojenia ręka w ręka w Francję, a Italja nie myśli o poparciu Niemiec niczem więcej, prócz próżnych słów.

Płonące granice. Wölk. "Johannisbg. Ztg." /Nr. 284 z 4/12/30/ podaje przedruk z "Deutsche Allgemeine Zeitung" artykułu "Die brennende Grenze", polemizującego z nową dr. Brauna w Królewcu.

O postawę wobec Polski.

Staatsp. "Oster. Gen. Anz." /Nr. 284 z 3/XII/30/ zamieszcza artykuł dr. Urbanka z Bytomia p.t. "Schluss!" wysuwający szereg postulatów w związku z notą niemiecką:

- 1/ Żadnych gwałtów na ludności polskiej w Niemczech!
- 2/ Całe energie na zewnątrz!

Artykuł zajmuje się również sprawą umowy likwidacyjnej, która nie daje Rzeszy praktycznych korzyści z powodu

polskiego prawa o reformie rolnej. Polska jej nie ratyfikowała, co stwarza dla Niemiec dogodną okazję.

Interpelacja
niemiecka
w Sejmie.

Cała prasa donosi o wcieleniu przez klub niemiecki interpelacji w sejmie Rzeczypospolitej w sprawie rzekomego terrorku wyborczego na Śląsku. Donosi również o otwarciu sejmu śląskiego i uchwale o wypuszczeniu z więzienia pana Korfańskiego.

Stanowisko
Calonders.

O ile początkowo prasa niemiecka ^{kreśliła} podzielała b. silnie proniemieckie stanowisko prez. Calonders, po jego znanem oświadczeniu zaznaczyła ona, iż musi on być ściśle neutralny. Podobnie, jak pisma polskie, donoszą dzienniki niemieckie o jego podróży do Genewy, zaznaczając jej doniosłość.

Kontraakcja
polska.

Głosy prasy polskiej w sprawie i kampanji niemieckiej, notowane są dość skąpo. Dementowanie doniesień niemieckich zaczyna się, rzecz prosta, demagogja. "Nota niemiecka jest oparta na materiale i dochodzeniach rzeczowych, jest pod każdym względem bez zarzutu i wytrzyma każdą późniejszą próbę". Pewne zaniepokojenie wywołała działalność biura prasowego Ligi Narodów. Dzienniki niemieckie wołają o przeciwdziałanie polskim kontrmierzom w Genewie.

III. Stanunki polsko-niemieckie.

Wojna
celna.

Cała prasa rozpiscuje się o wybuchu wojny "już nie celnej z gospodarczej" między Polską a Niemcami. Podwyższenie szeregu pozycji polskiej taryfy celnej, wywołało gwałtowne ataki prasy, okartającej Rzeczpospolitą o złamanie umowy handlowej z Rzeszą. Pomimo zapewnień i oficjalnych oświe-

ozem, podwyżki są skierowane wyłącznie przeciw Niemcom, a oszczędzają import francuski. Koła gospodarcze Polaki mają być rozpaczone temi zarządzeniami, które niewątpliwie odbijają się fatalnie na stanie gospodarczym Polski, zaostrzając i tak ciężki kryzys.

Miesiąc
Pomorze.

Miesiąc Pomorze wywołuje duże i nieukrywane niezadowolone prasy. Notuje one skwapliwie manifestacje w poszczególnych miastach, nazywając je "szokiem przeciw Niemcom". Szczególnie nie podobają się manifestacje krakowskie, zwłaszcza napisy na transparentach i kaski "Germanij".

Rzekomy na-
ped na trans-
port Reichs-
wehry.

Szokiem przeciw Polsce nie ustaje. Na przykład wiadomości o naepedzie na transport Reichswehry w "Korytarzu" powtórzyły całe prasy wschodniopruskie. Wotum sprostowanie umieścił tylko centr. "Allerst. Volksblatt". Przesłano je w oddzielnym liście.

Komunikacja
przez kory-
tarz.

Woj. "Osteroder Zeitung" /Nr. 274 z 22/XI/30/ p.t. "Poprawa komunikacji przez korytarz" donosi o zawarciu układu polsko-niemieckiego o ulgach w komunikacji kolejowej Rzeszy z Prusami Wschodnimi.

Układ granicz-
ny.

Całe prasy donosi o przedłużeniu do dnia 31/XII/31 polsko-niemieckiego układu o małym ruchu granicznym.

Wenturze nie-
mieckie w Pol-
ce.

Całe prasy donosi w sprawozdaniu z posiedzenia "Deutsche Kriegagräberfürsorge" w Niborku /Meidenburg/ że Polska nie pozwoliła na opiekowanie się grobami poległych żołnierzy armii niemieckiej na swym terytorjum, wyniszczenie przytem tym razem Prusany.

karani lot-
cy.

Wiadomość o ukaraniu polskiego pilota za przelot nad niemiecką granicą, dn. 21/8/30 przyjęła prasa tat. drwinami o "polskim gęście".